

Ariketa 1	Ariketa 2	Ariketa 3	Ariketa 4	Ariketa 5	Ariketa 6	Ariketa 7	Ariketa 8	Ariketa 9	Guztira

Azterketaren iraupena: 3 ordu

IZEN-ABIZENAK:

TALDEA:

1.- Kalkulatu $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \left(\frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}} \right)$

(0.75 puntu)

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \left(\frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}} \right) &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}}}{\sqrt{n}} \stackrel{(*)}{=} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}} \right) - \left(\frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-2}+\sqrt{n-1}} \right)}{\sqrt{n} - \sqrt{n-1}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(\sqrt{n} - \sqrt{n-1})(\sqrt{n-1}+\sqrt{n})} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n - (n-1)} = 1 \end{aligned}$$

(*) $\{\sqrt{n}\}$ hertsiki gorakorra eta dibergentea da, beraz Stolz erabil daiteke.

2.- Izan bitez $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ eta $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ non $a_n \geq 0$ eta $b_n \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$.

a) Baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \ell < 1$, orduan $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ izan daiteke?

b) Baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 3$, orduan $a_n \sim b_n$?

c) Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ seriea $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ seriearen maiorantea bada eta $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \ell < 1$, zer esan daiteke bi serieen izaerari buruz?

d) Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ seriea $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ seriearen minorantea bada eta $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$, zer esan daiteke bi serieen izaerari buruz?

(Puntu 1)

a) Baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \ell < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da (D'Alambert). Beraz, B.B. bete behar da, orduan ezin da $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ izan.

b) $a_n \sim b_n \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 1$. Beraz, a_n eta b_n ez dira baliokideak.

c) Baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \ell < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da (D'Alambert). Eta aurreko puntuan azaldu dugunez, $b_n \leq a_n$ denez, orduan $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ ere konbergentea da

d) Baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da. Eta $a_n \leq b_n$ denez, orduan $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ ere dibergentea da.

3.- Aurkitu $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \frac{x^{3n}}{3n}$ berretura-seriearen konbergentzi arloa, eta kalkulatu bere batura.

(1.75 puntu)

Balio absolutuen serieari D'Alambert-en irizpidea aplikatuko diogu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{|x|^{3n+3}}{3n+3}}{\frac{|x|^{3n}}{3n}} = |x|^3 < 1 \Leftrightarrow |x| < 1 \Leftrightarrow -1 < x < 1$$

Baldin $x = -1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{4n+1}}{3n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-1}{3n}$ dibergentea da.

Baldin $x = 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{3n}$ baldintzaz konbergentea da (Leibniz).

Beraz, $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \frac{x^{3n}}{3n}$ konbergentea da $\forall x \in (-1, 1]$.

Ondorioz, $\exists S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \frac{x^{3n}}{3n} \quad \forall x \in (-1, 1]$

Eta $\exists S'(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot x^{3n-1} \stackrel{(*)}{=} \frac{x^2}{1+x^3} \quad \forall x \in (-1, 1)$

(*) Serie geometrikoa da, bere arazoia $r = -x^3$

Beraz, $S(x) = \int_0^x \frac{t^2}{1+t^3} dt \stackrel{(S(0)=0)}{=} \frac{1}{3} L(1+x^3) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \frac{x^{3n}}{3n} \quad \forall x \in (-1, 1)$

Gainera, $\begin{cases} x = 1 \text{ puntuan } \exists S \text{ jarraitua} \\ x = 1 \text{ puntuan } \exists f(x) = \frac{1}{3} L(1+x^3) \text{ jarraitua} . \\ f(x) = S(x) \quad \forall x \in (-1, 1) \end{cases}$

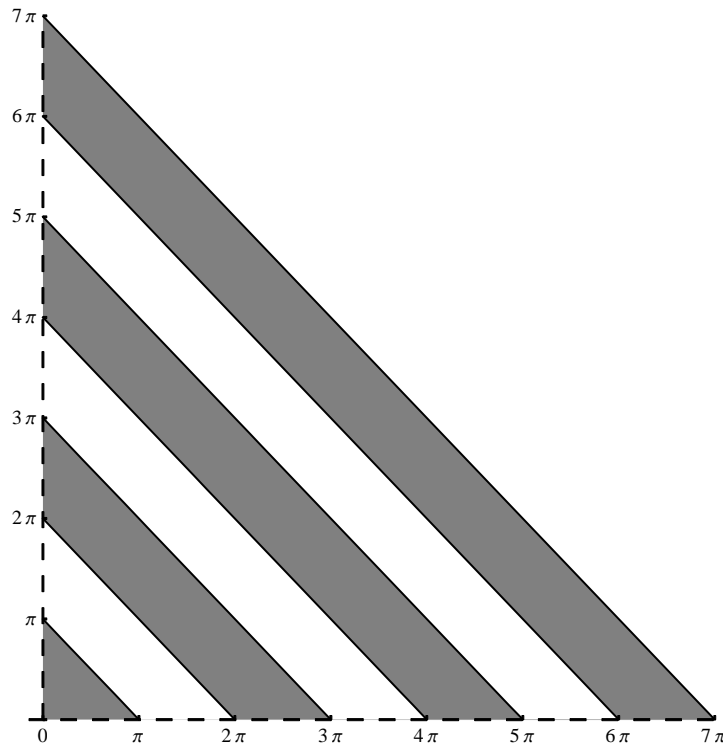
Orduan, $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \frac{x^{3n}}{3n} = \frac{1}{3} L(1+x^3) \quad \forall x \in (-1, 1]$

4.- Aurkitu, analitiko eta grafikoki, $f(x, y) = \sqrt{\sin(x+y)} + \frac{Lx}{\sqrt{y}}$ funtzioaren definizio-eremua

(1.5 puntu)

$$D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 / x > 0, y > 0, \sin(x+y) \geq 0\}$$

$$\sin(x+y) \geq 0 \underset{(x>0, y>0)}{\Leftrightarrow} x+y \in \bigcup_{k \in \mathbb{N}} [2k\pi, (2k+1)\pi] \Leftrightarrow 2k\pi \leq x+y \leq (2k+1)\pi \quad \forall k \in \mathbb{N}$$

5.- $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3 + y^3}{x^2 + y^2} & \forall (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ funtzioa emanik:

- Estudiatu, $(0, 0)$ puntuan, f -ren jarraitutasuna.
- Estudiatu, $(0, 0)$ puntuan, f -ren diferentziagarritasuna.
- Kalkulatu, $(0, 0)$ puntuan, bere deribatu direkzionalak $y - 2x = 3$ zuzenaren norabidean.

(2 puntu)

a) f jarraitua da $(0, 0)$ puntuan $\Leftrightarrow \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x, y) = f(0, 0)$. Hau da:

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^3 + y^3}{x^2 + y^2} \stackrel{(*)}{=} \lim_{\substack{\rho \rightarrow 0^+ \\ \forall \theta}} \frac{\rho^3 \cdot (\cos^3 \theta + \sin^3 \theta)}{\rho^2} = \lim_{\substack{\rho \rightarrow 0^+ \\ \forall \theta}} \rho \cdot (\cos^3 \theta + \sin^3 \theta) = 0 = f(0, 0)$$

Beraz, f jarraitua da $(0, 0)$ puntuan.

b) Deribatu partzialak existitzen direla frogatzen hasiko gara:

$$f'_x(0,0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h,0) - f(0,0)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h^3 - 0}{h} = 1$$

$$f'_y(0,0) = \lim_{k \rightarrow 0} \frac{f(0,k) - f(0,0)}{k} = \lim_{k \rightarrow 0} \frac{k^3 - 0}{k} = 1$$

Eta orain diferentziagarritasunerako B.B.N erabiliz:

$$\begin{aligned} \lim_{(h,k) \rightarrow (0,0)} \frac{|f(h,k) - f(0,0) - h \cdot f'_x(0,0) - k \cdot f'_y(0,0)|}{\sqrt{h^2 + k^2}} &= \lim_{(h,k) \rightarrow (0,0)} \frac{\left| \frac{h^3 + k^3}{h^2 + k^2} - h - k \right|}{\sqrt{h^2 + k^2}} = \\ &= \lim_{(h,k) \rightarrow (0,0)} \frac{\left| \cancel{h^3} + \cancel{k^3} - \cancel{h^3} - h^2k - k^2h - \cancel{k^3} \right|^{(*)}}{(h^2 + k^2)\sqrt{h^2 + k^2}} = \lim_{\substack{\rho \rightarrow 0^+ \\ \forall \theta}} \frac{\rho^3 \cdot |\cos^2 \theta \cdot \sin \theta + \sin^2 \theta \cdot \cos \theta|}{\rho^3} = \\ &= \lim_{\substack{\rho \rightarrow 0^+ \\ \forall \theta}} \underbrace{|\cos^2 \theta \cdot \sin \theta + \sin^2 \theta \cdot \cos \theta|}_{\neq} \end{aligned}$$

Beraz, f ez da diferentziagarria $(0,0)$ puntuan.

c) $y - 2x = 3$ zuzenaren norabide bektorea $\vec{u} = (1, 2)$. Eta, unitario bihurtuz, $\vec{u} = \left(\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right)$. f diferentziagarria ez denez $(0,0)$ puntuan, deribatu direkzionala

kalkulatzeko definizioa erabili beharko dugu. Beraz, $\forall \vec{u} = (h_1, h_2)$ unitario:

$$\left. \frac{df}{d\vec{u}} \right|_{(0,0)} = \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{f(\lambda h_1, \lambda h_2) - f(0,0)}{\lambda} = \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{\lambda^3 \cdot (h_1^3 + h_2^3)}{\lambda^2 \cdot (h_1^2 + h_2^2)} = h_1^3 + h_2^3$$

Eta $\vec{u} = \left(\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right)$ kasurako:

$$\left. \frac{df}{d\vec{u}} \right|_{(0,0)} = h_1^3 + h_2^3 = \frac{1}{5\sqrt{5}} + \frac{8}{5\sqrt{5}} = \frac{9}{5\sqrt{5}}$$

(*) Polarretan adieraziz:

$$\text{a) atalean } \begin{cases} x = \rho \cdot \cos \theta \\ y = \rho \cdot \sin \theta \end{cases}$$

$$\text{b) atalean } \begin{cases} h = \rho \cdot \cos \theta \\ k = \rho \cdot \sin \theta \end{cases}$$

6.- $f(x, y) = L(x^2 + 3y^2)$ funtzioa eta $P(1,1)$ puntua emanik:

- Aurkitu, P puntuan, norabideak non f funtzioaren aldakuntzarik handiena eta txikiena ematen diren.
- Aurkitu P puntuari dagokion maila-kurba. Baita maila-kurbari dagokion P puntuko zuzen ukitzeailea ere.
- Marratzu aurreko atalean lortutako maila-kurba, eta, lehenengo ataleko norabideak.

(1.25 puntu)

a) Kontuan hartuta f funtzio diferentziagarria dela P puntuan, norabideak non f abiadurarik handienarekin eta txikienarekin aldatuko den, hurrenez hurren, f -ren gradienteara eta honekiko perpendikularra dena izango dira. Hau da:

Norabidea non f arinen aldatuko den:

$$f(x, y) = L(x^2 + 3y^2) \Rightarrow \begin{cases} f'_x = \frac{2x}{x^2 + 3y^2} \Rightarrow f'_x(P) = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \\ f'_y = \frac{6y}{x^2 + 3y^2} \Rightarrow f'_y(P) = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow \vec{\nabla}f(P) = \left(\frac{1}{2}, \frac{3}{2}\right)$$

Eta norabidea non f geldiren aldatuko den:

$$\vec{u} \perp \vec{\nabla}f(P) = \left(\frac{1}{2}, \frac{3}{2}\right) \Rightarrow \vec{u} = (-3, 1)$$

b) P puntuari dagokion maila-kurba:

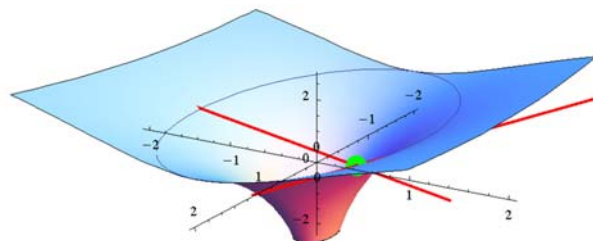
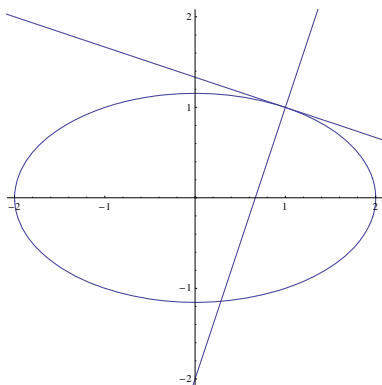
$$f(x, y) = L(x^2 + 3y^2) = f(P) = L(4) \Leftrightarrow x^2 + 3y^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} \frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{4/3} = 1 \\ f(x, y) = L(4) \end{cases}$$

Beraz, elipsea da, zentroa $(0,0)$ puntuan duena, eta erdi-erradioak 2 eta $2/\sqrt{3}$ direlarik.

P puntuko zuzen ukitzeailea, berriz:

$$\begin{cases} \frac{x-1}{-3} = y-1 \\ f(x, y) = L(4) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x+3y=4 \\ f(x, y) = L(4) \end{cases}$$

c) Aurreko atalean lortutako maila-kurba, eta, lehenengo ataleko norabideak:

7.- Izan bedi $F(x, y, z) = xy + \frac{1}{z} - f\left(x \cdot z, \frac{y}{z}\right) - 1$, non $f: \mathbb{R}^2 \longrightarrow \mathbb{R}$ funtzioa eta bere lehenengo deribatu partzialak jarraituak diren, eta, $(0,0)$ puntuan, f eta bere deribatu partzialak nuluak diren..

- a) Estudiatu ea $F(x, y, z) = 0$ ekuazioak $z = z(x, y)$ funtzio implizitua definitzen duen $P(x, y, z) = (0, 0, 1)$ puntuaren ingurunean.
 b) Kalkulatu $z'_x(0, 0)$ eta $z'_y(0, 0)$.

(1.5 puntu)

a) $u = xz$ eta $v = \frac{y}{z}$ aldagaiak definituko ditugu. Eta $F(x, y, z) = xy + \frac{1}{z} - f(u, v) - 1 = 0$ ekuazioak funtzio implizituaren teorema betetzen ote duen aztertuko dugu:

i. $F(P) = 0$

ii. $\exists \begin{cases} F'_x = y - z \cdot f'_u \\ F'_y = x - \frac{1}{z} \cdot f'_v \\ F'_z = -\frac{1}{z^2} - x \cdot f'_u + \frac{y}{z^2} \cdot f'_v \end{cases}$ eta jarraituak dira $P(0,0,1)$ puntuaren ingurunean.

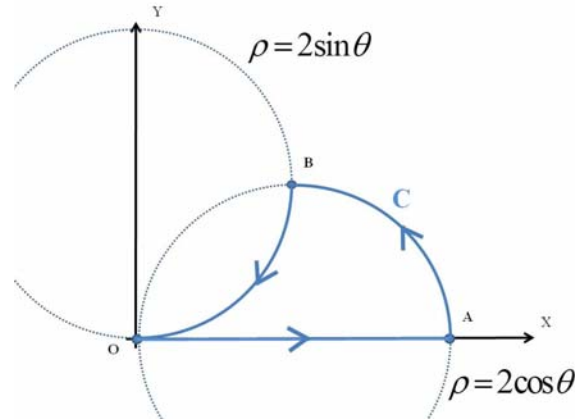
iii. $F'_z(P) = -1 \neq 0$

Beraz, $P(0,0,1)$ puntuaren ingurunean, $\exists ! z = z(x, y)$ diferentziagarria, non $z(0, 0) = 1$

b) $z'_x(0, 0) = -\frac{F'_x(P)}{F'_z(P)} = -\frac{0}{-1} = 0$ eta $z'_y(0, 0) = -\frac{F'_y(P)}{F'_z(P)} = -\frac{0}{-1} = 0$

8.- Kalkulatu $\vec{F}(x, y) = (3y + e^{\cos x} + e^y) \cdot \vec{i} + x(5 + e^y) \cdot \vec{j}$ eremu bektorialaren zirkulazioa OABO bide itxian zehar, O(0,0) puntutik A(2,0) puntura OX ardatzetik doana, Atik B(1,1) puntura $(x-1)^2 + y^2 = 1$ zirkunferentzian zehar, erloju-orratzen kontrako noranzkoan, eta Btik Ora $x^2 + (y-1)^2 = 1$ zirkunferentzian zehar, erloju-orratzen noranzkoa jarraituz.

(1.25 puntu)

$\vec{F}(x, y) = X \cdot \vec{i} + Y \cdot \vec{j}$ eta bere lehenengo deribatu partzialak jarraituak dira \mathbb{R}^3 osoan (eremu sinpleki konexua), baina $X'_y = 3 + e^y \neq Y'_x = 5 + e^y$. Beraz, $\int \vec{F} \cdot d\vec{r}$ ez da bidearekiko independentea, hots, \vec{F} ez da kontserbakorra.

Hala ere, Green-en teoremaren baldintzak egiaztatzen dira, beraz:

$$\begin{aligned} \oint_C \vec{F} \cdot d\vec{r} &= \iint_{R_{xy}} (Y'_x - X'_y) dx dy = 2 \iint_{R_{xy}} dx dy = 2 \int_0^{\pi/4} \int_{2 \sin \theta}^{2 \cos \theta} \rho d\rho d\theta = 4 \int_0^{\pi/4} (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) d\theta = \\ &= 4 \int_0^{\pi/4} \cos(2\theta) d\theta = 2 \sin(2\theta) \Big|_0^{\pi/4} = 2 \end{aligned}$$

$$(*) \text{ Polarretan: } \begin{cases} x = \rho \cdot \cos \theta \\ y = \rho \cdot \sin \theta \end{cases} \quad |J| = \rho \Rightarrow \begin{cases} (x-1)^2 + y^2 = 1 \Leftrightarrow \rho = 2 \cos \theta \\ x^2 + (y-1)^2 = 1 \Leftrightarrow \rho = 2 \sin \theta \end{cases} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow R_{xy} \equiv \begin{cases} (x-1)^2 + y^2 \leq 1 \\ x^2 + (y-1)^2 \geq 1 \\ y \geq 0 \end{cases} \equiv \begin{cases} 0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{4} \\ 2 \sin \theta \leq \rho \leq \cos \theta \end{cases}$$

9.- a) Kalkulatu, integral anizkoitzaren bitartez, hurrengo bi gainazalek mugaturiko V solidoaren bolumena:

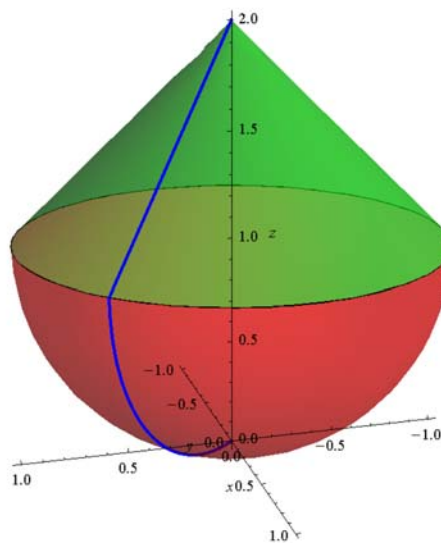
$$\begin{cases} S_1 \equiv x^2 + y^2 + (z-1)^2 = 1 & \text{non } z \leq 1 \\ S_2 \equiv x^2 + y^2 = (z-2)^2 & \text{non } 1 \leq z \leq 2 \end{cases}$$

b) Kalkulatu solidoaren muga osatzen duen S_2 gainazalaren zatiaren azalera.

c) Izan bedi S gainazala V solidoaren muga. Izan bedi lehenengo oktantean definituriko $y = x$ planoaren eta S gainazalaren arteko C ebakidura kurba.

Kalkulatu $\vec{F}(x, y, z) = y \cdot \vec{i} + x \cdot \vec{j} + z \cdot \vec{k}$ eremu bektorialaren lerro-integrala C kurba zehar.

(2 puntu)

$$a) S_1 \cap S_2 \Leftrightarrow (z-2)^2 + (z-1)^2 = 1 \Leftrightarrow z^2 - 3z + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} z = 1 \\ z = 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} S_1 \equiv x^2 + y^2 + (z-1)^2 = 1, & z < 1 \Rightarrow S_1 \equiv z = 1 - \sqrt{1 - x^2 - y^2} \\ S_2 \equiv x^2 + y^2 = (z-2)^2, & 1 < z < 2 \Rightarrow S_2 \equiv z = 2 - \sqrt{x^2 + y^2} \end{cases} \quad \forall (x, y) \in R_{xy} \equiv x^2 + y^2 \leq 1$$

Koordenatu zilindrikoetan:

$$\begin{cases} x = \rho \cos \theta \\ y = \rho \sin \theta \\ z = z \end{cases} \quad |J| = \rho \Rightarrow \begin{cases} S_1 \equiv z = 1 - \sqrt{1 - \rho^2} \\ S_2 \equiv z = 2 - \rho \end{cases} \quad R_{xy} \equiv R_{\theta\rho} \equiv \rho \leq 1 \Rightarrow$$

$$\begin{aligned}
 BOL(V) &= \int_0^{2\pi} \int_0^1 \int_{1-\sqrt{1-\rho^2}}^{2-\rho} \rho dz d\rho d\theta = 2\pi \int_0^1 \rho (2-\rho-1+\sqrt{1-\rho^2}) d\rho = \\
 &= 2\pi \left[\frac{\rho^2}{2} - \frac{\rho^3}{3} - \frac{(1-\rho^2)^{3/2}}{3} \right]_0^1 = 2\pi \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} \right) = \pi
 \end{aligned}$$

$$\text{b) } Azalera(S_2) \stackrel{(*)}{=} \iint_{R_{xy}} |\vec{N}| dx dy = \sqrt{2} \iint_{R_{xy}} dx dy = \pi \text{Área}(R_{xy}) = \pi\sqrt{2}$$

$$(*) \vec{N} \perp S_2 \equiv z = 2 - \sqrt{x^2 + y^2} \Rightarrow \vec{N} = \left(\frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}, \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}, 1 \right) \Rightarrow |\vec{N}| = \sqrt{2}$$

$$\text{c) } C = C_1 \cup C_2 \text{ non } C_1 \equiv \begin{cases} S_1 \equiv z = 1 - \sqrt{1-x^2-y^2} \\ y = x \end{cases} \text{ eta } C_2 \equiv \begin{cases} S_2 \equiv z = 2 - \sqrt{x^2+y^2} \\ y = x \end{cases} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \int_C \vec{F} \cdot d\vec{r} = \int_C (y dx + x dy + z dz) = \int_{C_1} \vec{F} \cdot d\vec{r} + \int_{C_2} \vec{F} \cdot d\vec{r} = \int_0^0 2x dx + \int_0^2 z dz = 2$$

Edo:

$$C' = C_1 \cup C_2 \cup C_3 \text{ kurba itxia definituz, non } C_3 \equiv \begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases} \quad 0 \leq z \leq 2 \Rightarrow$$

$$\begin{aligned}
 \int_{C'} \vec{F} \cdot d\vec{r} &= \int_C \vec{F} \cdot d\vec{r} + \int_{C_3} \vec{F} \cdot d\vec{r} \stackrel{\text{(STOKES)}}{=} \underbrace{\iint_S \text{rot}(\vec{F}) \cdot d\vec{S}}_{=0} = 0 \Leftrightarrow \int_C \vec{F} \cdot d\vec{r} = - \int_{C_3} \vec{F} \cdot d\vec{r} = \\
 &= - \int_2^0 z dz = 2
 \end{aligned}$$